

Fekete madár

A fiam magán kívül van a boldogságtól, hogy kihoztam őt az erdőbe. Az egyik fától a másikig fut, megfogja, megsimogatja a törzsüket, próbálja elérni az alsó ágakat, hunyorog, a szemébe csúszó sapkáját igazgatja, lehúzza a kesztyűjét, majd rögtön vissza is veszi, mert fázik a keze.

– De jó! – mondja. – A másik apukám sose hozott el ide.

Úgy teszek, mintha nem hallanám. Cigaretta után kutatok a belső zsebemben. Csak két kiszáradt szálacska zörög a dobozban, az egyiket ideje lesz füstté változtatni. Ihók közben ide-oda szaladgál a fák között, élvezi, hogy az egyik helyen mélyebb a hó, és ha nagyot belerüg, szanaszét fröccsen és kopog a fák törzsén, máshol pedig csak süppedős avar van, ott pedig faágak ropognak a hó helyett.

– Keressünk állatnyomokat! – vigyorog rám a szeplős arca a sapka alól. Megvonom a vállam, elindulunk vissza az erdészház felé. Persze nem talál semmit, hiába meresztgeti a szemét, nincs itt rajtunk kívül senki más. Leheletünk fehér ködként gomolyog. Látni rajta, hogy elfáradt. Városi gyerek. Nincs hozzászokva hosszabb gyalogláshoz.

– Madár! – mutat fel az egyik fára. Odanézek, csóválom a fejem. Valami van ott az ágon, mintha egy fekete szövetsapka lenne, vagy fücsomó, de biztosan nem madár. Nem akarom elvenni a kedvét, nem szólok semmit.

– Ijesszük el! – mondja Ihók, és egy nagyot kurjant. Majd tapsolni kezd, odafut a fához, és ügyetlenül belerüg. A lába megfájdul, a madár persze nem száll el.

– Nagyon bátor! – mondja elismerően. Eldobom a csikket, és a belső zsebemből papír zsebkendőt halászok elő. – Fújd ki az orrod!

Kifújja, aztán összegyűri és zsebre vágja a gombócot.

– Nem dobálunk el szemetet az erdőben.

– Így van, Ihók, vigyázunk a természetre.

Ekkor veszi észre a mókustetemet. Odafut, óvatosan körbejárja, már-már nyúlna felé, de észreveszi, hogy figyelem, és visszarántja a kezét.

– Mi lett vele?

– Nem vagy éhes? – kérdezem idegesen.

– Ott is van még egy! Apa, mi történt velük?

Szaladna, de az egyik letört faágban megakad.

– Anyád boldog lesz, ha tönkreteszed a kabátod.

Nekem kell kiszabadítanom. Az utat az erdészházig már csendben tesszük meg. Bent kellemes meleg van. Ihók leül a nagy tölgyfa asztalhoz, csendben néz maga elé, majd megszólal.

– Miért van belőled kettő?

A párán főtt gombócot a mikróban melegítem meg. Kicsit töppedtek már, de úgy olvad rajtuk a vaj, hogy öröm nézni. Máskor Ihók ragaszkodott hozzá, hogy ő szórja rá a kakaót, most rezzenéstelen arccal nézi, ahogy ügyetlenkedem.

– Te vagy az igazi?

Elé tolom a tányért. Fintorog, durcáskodik. Csak most veti le a kesztyűjét és a sapkáját. A sál a nyakán marad, hozzáér az ételhez, ahogy a tányér fölé hajol, de ő ügyet sem vet rá. Felveszi a villát, amit odakészítettem, aztán mégiscsak kézzel fogja meg a gombócot. Kettőt harap, aztán sóbálvánnyá merevedik. A sarokban nézi a nagy papírdobozt, amibe a legfontosabb dolgokat már belepakoltam.

– Mi lesz velünk, ha nem lesz munkád? Akkor is járhatok majd iskolába?

Megsimogatom a fejét. Tiszta szalvétát teszek a tányérja mellé, majd leülök vele szemben.

Lázasan töröm az agyam, hogy merrefelé tereljem a beszélgetést, de most valahogy nem jut semmi az eszembe. Pedig máskor mennyire találékony vagyok, ha arról a másik férfiről kérdez. Most pedig itt vannak még a mókusok is.

Szerencsére nyikordul az ajtó, és betoppan rajta a nővérem.

– Miért halványlila? – kérdezi köszönés helyett, majd egy pillantással felméri a helyzetet, és elviszi megmosdatni Ihókot. Amíg zubog a víz, van időm elgondolkodni azon, hogy miért is tőlem várja mindenki a válaszokat. Húsz éve nem esett hó, és most, hogy mégis, nem éppen fehér. Semmilyen vegyi szennyeződést nem tartalmaz. Állítólag.

Ihók rohan vissza, a kabátja lóg rajta, a sálát már a földön húzza, türelmetlen mozdulattal kirántja a fiókomat és egy kártyapaklit vesz elő. Elkezdi kirakni az asztalon, valamit motyog is hozzá, nem értem pontosan. Aztán megint kifújja az orrát, felteszi a szemüvegét, és várat épít. Most egy ideig nyugalom lesz. A nővérem idegesen mászkál fel-alá az irodában, majd megáll a könyvespolc előtt, szórakozottan belelapoz az egyik lexikonba.

– Ezeket is elviszed?

Világéletemben gyűlöltem a kérdő mondatokat, ellenszenvemet úgy nyilvánítottam ki, hogy elengedtem őket a fülem mellett. Emiatt néha ököllet megütöttek, de a legtöbbször egy csúnya pillantással megúsztam a dolgot.

– El – mondom szórakozottan, de már nem is emlékszem a kérdésre. – Illetve nem.

– Mi van a másikkal?

– Milyen másikkal?

A nővérem visszateszi a vaskos kötetet a polcra, és néz rám rendületlenül. Nem is pislog. Elfordulok, hogy ne lássam, hogy néz, de érzékelem így is, a hátamban érzem a tekintetét. Egy olyan ponton kezd viszketni, amit kézzel el sem érek.

– A másik veled – mondja lassan, tagoltan.

Ez így nyelvtanilag nem helyes, mosolyodom el. A másik velem. Mintha én tehetnék róla, hogy egyszerre csak kettő lett belőlem. Megrándítom a vállamat. Szerencsére van még egy cigarettám. Azelőtt soha nem gyújtottam rá idebent. Most már mindegy. Hiszen úgyis vége.

– Az első döbbenet után, hogy ilyesmi lehetséges, szerettem volna vele találkozni, jól megnézni magamnak. De ez lehetetlen.

Ihók közben megszomjazik, ásványvizet kér, panaszkodik, hogy a hatodik kártyavára is összedőlt.

– Megpróbálok vele beszélni – mondja a nővérem, és úgy elpirul, mintha valami malacság futott volna ki a száján.

– Sok szerencsét!

A polc szélén egy üveg pohárban van még néhány erőscukorka. A nővérem kedvence. Még mindig piros az arca.

– Ez talán elúzi a füstöt. Meg a szellemeket.

*

– Milyen volt?

– Jó – rikkantja Ihók, és szinte kiugrik a kabátjából. A fogásra akasztja, ám a kabát a földön köt ki. – Lila hóban gyalogoltunk, láttunk madarat meg mókusokat.

Nagyon élénk a fantáziája, gondolom. Már régen nincsenek madarak, mifelénk legalábbis.

– Ebédeltél?

– Persze.

– Fújd ki az orrod.

Ihók átszellemülten trombitálgat a zsebkendőbe.

– Holnap eljön hozzánk Márta néni.

– Ezt ő mondta?

Ihók bólogat. Amikor kimondja, hogy „másik apukám”, egy hideg érintés fut végig a gerincemen.

– Elküldhetné a könyveimet az erdészházból.

– Menj el érte. Neki nem kellene. Azt mondja, már minden fent van a neten, nem fog annyi papírral bajlódni. Nekem adta a kártyapaklit. Nézd meg, mit tudok.

A fiam elmond még pár dolgot, figyelmesen hallgatom. Aztán csörömpölést hallok a másik helyiségből.

– Majd mindjárt visszajövök, addig építsd fel nekem a világ legnagyobb kártyavárát.

Anka a konyhában ül. Előtte üres likőrös üveg, a szemében könnyek.

– Mind a ketten eredetinek érzitek magatokat.

– Hát én biztosan nem vagyok másolat – mondom magabiztosan, és gyengéden megérintem a vállát. Összerezzen.

– Ő dohányzik, te pedig nem.

Nem akarom kimondani, de mégis kicsúszik a számon.

– Te pedig nem ittál naponta kávélikőrt.

Az asztalon a tegnapi újság hever. Az elején öles betűkkel a cím: A lila hó rejtélye. Anka megfordítja a lapot, és a tegnapi kezdett keresztretjtvényét bámulja.

– Ihók szerint holnap eljön Márti.

– Na és?

– Pár hónapja csúnyán összevesztünk valami apróságon, azóta nem beszélünk egymással.

– Érdekes, a másik éneddel jobban van.

A másik énem. Meddig fog még kísérteni bennünket ez a szellem? Miért tehetetlen az ügyben a rendőrség?

– Ihók azt mondta, elköltözik.

Anka lecsapja az újságot. Remeg a keze.

– Nem fog elmenni. Ő is te vagy. Ihók ugyanúgy a fia. Márta a nővére. Nem fog elköltözni egy másik földrészre csak azért, hogy nekünk jobb legyen.

Hideg és nyirkos a tenyere.

– Te pedig ugyanúgy az ő felesége is vagy.

Ekkor egy halvány mosoly költözik az arcára.

– Nagyon kedves volt, amikor találkoztam veled. Ugyanaz a szomorúság áradt belőle, mint ami belőled is, mégis... Volt egy pillanat, amikor megnevettetted. Azt mondta, nem aggódik felőlem, mert jó kezekben vagyok. De a fiát minél gyakrabban látni szeretné.

Kihúzom a fiókot, ahol a tartalék cigarettát szoktam rejtegetni, de közben eszembe jut, hogy már jó ideje leszoktam.

– Attól félek, hogy sosem lesz vége ennek a tudathasadásos állapotnak. Amíg fel nem szívódik, addig biztosan nem.

– Meddig tart ki a pénzünk? – kérdezi Anka. Már egy jó ideje kerüli a pillantásomat.

– Három hónapig biztosan megleszünk. Addig pedig találok valami megoldást. Felpattanok.

– Hova mész? – kérdezi, de mintha nem is érdekelné a válasz, felhangosítja a rádiót. Éppen a lila hó rejtélyével foglalkoznak, meg a titokzatos állapotpusztulásokkal. Megállok az ajtóban, hátha mondanak valami újat a témában, de folyton csak ugyanazt ismételtetik.

Füstszag fogad, pedig emlékezetem szerint soha nem gyújtottam rá az irodában. A mosogatóban ott az elmosatlan edény, csupa kakaó minden. A pohárból két erőscukorka hiányzik. A sarokban nagy papírdoboz, könyv persze egy sincs benne. A polcra téved a tekintetem. Hogy is vihetném el mindet? Hova is tenném szegény öreg jó barátaimat? Talán párat megmenthetek. A legfontosabbakat. De hát mind fontos.

A vállamra kanyarintom a vadászpuskát. Az ajtó nehezen, csak sokadszori próbálkozásra záródik. A halványlila színű hó rohamosan olvad, a csizmám mélyen belesüpped a nedves avarba. Az erdő kihalt, a fülemben dobol a vér, nehezemre esik a mozgás. Azt hiszem, felszedtem pár kilót, amióta ez a furcsa dolog történt velünk. A levegő tiszta, jólesik, ahogy átjárja a tüdőm, bár a közelgő tavasz illatát még nem fedezem fel benne. Ihóknak és a „másik apukájának” a nyomai tisztán látszanak, arra indulok, amerre ők is haladtak pár órával ezelőtt. Hirtelen egy recsenést hallok, majd egy jókora ág zuhan a földre másfél méternyire tőlem. Gyorsan hátrébb lépek, mintha ez most valamit is számítana.

– Ha ez most eltalál... – mondom hangosan, és felnézek a fák közé. Az egyik ágon egy fekete pamutgombóc kuporog. Nem látni pontosan, mi lehet az. Talán ő a felelős az előbbi sikertelen merényletért. A vállamhoz kapom a puskát, célzok, és meghúzom a ravaszt.

A dörrenésre most madarak népes csapatának kellene felröppennie az ágakról, de ahogy elül a visszhang, súlyos csend telepszik a helyére. Az a valami pedig még mindig ott van. Most úgy tűnik, mintha egyenesen rám bámulna. Valószínűleg csak a képzeletem játszik velem, de ez a helyzet megér még egy próbálkozást.

A második lövés után már nincs ott az a fekete valami. Le sem pottyant, el sem repült, egyszerűen nyoma veszett. De legalább helyreállt a lelki egyensúlyom.

Az erdészház előtt Márta vár.

– Hát te? – kérdezem meglepődve. Idegesen megrántja a vállát, kigombolja vastag, sötétzöld kabátját, vörösre festett körmeivel hollófekete hajába túr.

– Hívtál. Gondolom, a könyvek miatt.

– Én nem hívtalak.

– Akkor az a másik volt. Mindegy. Az is te vagy. Beszéltem vele délelőtt.

Az irodában hellyel kínálok, vizet forralok, bár tudom, hogy a kedvenc teájával nem tudom kiengesztelni. Hallom, ahogy a körme kopog az asztalon. Ideges. Én a fegyvert tisztogatom, de csak azért, hogy húzzam az időt.

– Te is kérsz teát?

Bólintok. Kávét már régen nem iszom a magas vérnyomásom miatt, de egy tea a megfelelő helyen és időben csodákat tehet. Még a testvéreket is kibékítheti.

Nézzük egymást, néha a bútor pattan egyet, a tea gőzölög, Márta három cukorral issza, mint mindig.

- Haragszol még? – kérdezem rekedt hangon.
- Már csak magamra.
- Magadra miért?
- Mert beleszóltam az életedbe. És ma jöttem rá, hogy tulajdonképpen én okoztam ezt az egész... izét...
- Te?
- Amikor arról beszéltél nekem, hogy elhagyod Ankát, teljesen elképedtem. Próbáltam érvelni, miért maradjatok együtt, de te nem figyeltél rám. Csak a saját igazaddal voltál elfoglalva. Azt hiszem, kissé erős kifejezéseket használtam akkor.
- Már nem emlékszem.
- Dehogynem. Különben miért kerültél volna hónapokig?
- Ezt a kérdést elengedem a fülem mellett. A tea már majdnem iható.
- Én sem beszéltem veled túl kedvesen. És végül is nem hagytam el Ankát. Itt laktam az erdészházban pár napig, de aztán visszamentem hozzá.
- Mert tudat alatt rám hallgattál. De a probléma nem oldódott meg. És azt hiszem, ez vezetett végül is a töréshez. Nem a tudatod hasadt ketté, hanem a tested. Az egyik éned maradt otthon, a másik pedig szabad lett.
- Nagyot nevetek. Őszintén, szívből.
- Ha így lenne, én biztosan tudnék róla. Hidd el, Ankával jól megvagyunk, semmi okom sincs amőbaként osztódni.
- Márta feláll, és elkezd dobosba rendezgetni a lexikonjaimat.
- Ezek egy darabig ellehetnek nálam. Végül is enni nem kérnek. Majd hetente leporolom őket.

*

Ahogy belépek, Ihók kifut elém az előszobába, egy pillanatig döbbenten néz, majd elkiáltja magát:

- Te a másik vagy!
- Honnan tudod? – kérdezem döbbenten, aztán a nagy falitükörre téved a pillantásom. Két napja nem borotválkoztam, a városi énem valószínűleg nem mulasztotta el a szertartást. Megjelenik Anka is, az egyik kezében toll, a másikban üveg pohár. Nagy, csodálkozó szemeket mereszt rám, mintha nem is a férje lennék.
- Nem adom vissza a kártyát! – mondja incselkedve Ihók, és elvágat a szobájába. Ketten maradunk, súlyos csend ereszkedik közénk. Anka sokat öregedett, amióta nem láttam. Megköszörülöm a torkom, de ennél tovább nem jutok.
- Gyere bejebb – mondja a feleségem –, hiszen otthon vagy.
- A másik?
- Ha itthon lenne, nem tudtál volna belépni az ajtón, tudod jól. Miért jöttél? Ruháért, cipőért?

– Azért jöttem, mert itt lakom.

Anka nevet. Aztán átölel, a vállamra hajtja a fejét, és sokáig így maradunk. Később veszem csak észre, hogy párás a szeme. Nekem is fojtogatja valami a torkomat, nehezen tudok megszólalni.

– Én vagyok az eredeti.

– Persze.

Ihók a szomszéd szobában a játékgongoráját nyomogatja. A dallam valahogy folyton félresiklik.

– Tudod, hova ment?

– Szerintem az erdészházba. A könyvei miatt. Azaz... A könyveim miatt.

– Mi lesz velünk? – kérdezi Anka, eltol magától, szégyenlősen letörli a könnyeit, int, hogy kövessem a konyhába, majd kérdés nélkül nekem is tölt egy pohár italt.

– Márta a fél internetet átnézte. Tudod, hogy anyanyelvi szinten beszéli az angolt.

– És?

– Semmi. Ilyesmi soha nem történt meg senkivel.

– És miért pont velünk?

– És miért lila a hó? Voltaképpen azért jöttem, mert mindent összepakoltam az erdészházban, van ott pár dolog, ami a tied. Elhozzam őket? Fényképek, ilyesmik. Vagy ha nem tudok eljönni, mert „ő” itthon van, elküldjem őket Mártával?

Nem válaszol, mintha meg sem hallotta volna a kérdést.

– Zita szerint az újságok címlapjára kellett volna, hogy kerüljünk. Ha a média szenzációt csinál a dologból, talán valaki jelentkezett volna, aki érti, hogy miképpen történhetett mindez. Nem tudom. Én nem szeretnék kíváncsi újságírókkal, erőszakos riporterekkel beszélni. Épp elég volt, hogy a rendőrségen hülyének néztek.

Kortyolok egyet a kávélikőrből.

– Ő mit gondol rólam?

– Nem tudom, nem látok bele a gondolataiba. Te mit gondolsz magadról?

– Azt, hogy elég belőlem egy is.

Ihók érkezik. Hozza a játékgongoráját. Segítek neki helyreigazítani a dallamot.

Önkéntelenül is az ablak felé nézek, a külső párkányon egy fekete színű szövetsapka hever. Vagy fücsomó? Nem, egyik sem. Egy szerencsétlenül járt madár teteme az.

Anka néz bennünket, a szeme fátyolos, mint a tavaszi ég eső előtt.